

2025 yılı, küresel ekonominin ve jeopolitiğin yeniden çerçevelendiği bir yıl oldu. Enerji güvenliği ile iklim hedefleri arasındaki gerilim, kritik teknolojilerde hızlanan rekabet, sanayi ve ticaret politikalarının güvenlik eksenine kayması ve bölgesel çatışmaların yoğunlaşması uluslararası sistemdeki belirsizlikleri derinleştirdi. Ekonomik cephede ise yüksek enflasyon-yüksek faiz dengesi, tedarik zincirlerinin yeniden konumlanması ve sermaye akımlarındaki dalgalanmalar öne çıktı.

Türkiye’de enflasyon hedeflemesi, bütçe dengesi, faiz yükü, sosyal destek mekanizmaları, işgücü piyasası ve enerji stratejisine ilişkin tartışmalar politika gündeminin ağırlık noktasını oluşturdu. Küresel finans koşulları ve iç dinamiklerin iç içe geçtiği bir konjonktürde 2026’ya devreden risk ve tercih alanları daha görünür hale geldi.

TEPAV’ın yılın son ayında yaptığı çalışmalar, bu tabloyu farklı politika başlıklarında ele aldı. Bütçe, para politikası, enflasyon ve sosyal destek mekanizmalarına yönelik değerlendirmeler; makro istikrarın yalnızca teknik ayarlardan değil, kurumsal çerçeve ve politika koordinasyonundan beslendiğine işaret etti. Doğal gaz merkezi vizyonu üzerine hazırlanan üç bölümlük analiz serisi, enerji stratejisinin piyasa yapısı, bölgesel rekabet ve iklim politikalarıyla birlikte düşünülmesi gerektiğini ortaya koydu. Ticaret ve teknoloji alanındaki çalışmalar, yapay zekâ merkezli değer zincirlerinin küresel ticareti yeniden şekillendirdiği bir dönemde Türkiye’nin konumlanma fırsat ve sınırlarına dikkat çekti. Jeopolitik değerlendirmeler ise Sudan’dan G20 sürecine, Orta Asya’dan İran’a uzanan geniş bir hattı diplomatik, ekonomik ve güvenlik eksenli dönüşümler üzerinden ele aldı.

Aralık 2025 bültenimizde tüm bunlarla birlikte, 2025’in kırımlarını ve 2026’nın politika alanına ilişkin öngörülerini derleyen özel bir yıl sonu ekine de yer veriyoruz. Bu ek, yalnızca geride kalan yılın bilançosunu sunmakla kalmıyor; politika tasarımının hangi alanlarda yeniden çerçevelendiğini, hangi kırımların ertelenemez nitelik taşıdığını ve Türkiye’nin seçenek setinin nasıl değiştiğini de gösteriyor. Bu yönüyle bültenin tamamlayıcı bir parçası değil; 2026’ya dönük bir stratejik hazırlık seti olarak okunmayı hak ediyor.

TEPAV, 2026 yılında da veriye dayalı analiz üretmeye, küresel ve ulusal eğilimleri bağlam içinde değerlendirmeye ve karar süreçlerine uygulanabilir, bağımsız ve karşılaştırmalı politika çerçeveleri sunmaya devam edecek.

2026 bütçesi: Faiz kaskacının ucunda

2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda 1 Aralık tarihi itibarıyla kabul edilerek yasalaşma sürecindeki önemli bir aşamayı geride bırakmıştır.

Bütçenin TBMM’ye sunulduğu dönemde yapmış olduğum kısa değerlendirmede ifade edildiği şekilde, 2026 bütçesi Orta Vadeli Program’ın (OVP) makro çerçevesiyle büyük ölçüde uyumlu görünse de enflasyonla mücadele hedefleriyle tam örtüşmeyen ve faiz harcamalarının baskın olduğu bir mali görünüm sunmaktadır.

Plan Bütçe Komisyonunda ele alındığı süre boyunca farklı kesimler tarafından bütçe...

Yazının devamı ikinci sayfada

**Merih Celasun’a Saygı
Günü’nde yönetim biçimleri ve
ekonomik performans tartışıldı**

**Kritik teknolojilerde rekabet
gücü, yüksek teknoloji
ihracattan fazlasını gerektiriyor**

**DTÖ Raporu’nda yapay zekâ
etkisi**

2026 bütçesi: Faiz kısılcacının ucunda

Değerlendirme Notu / M. Coşkun Cangöz

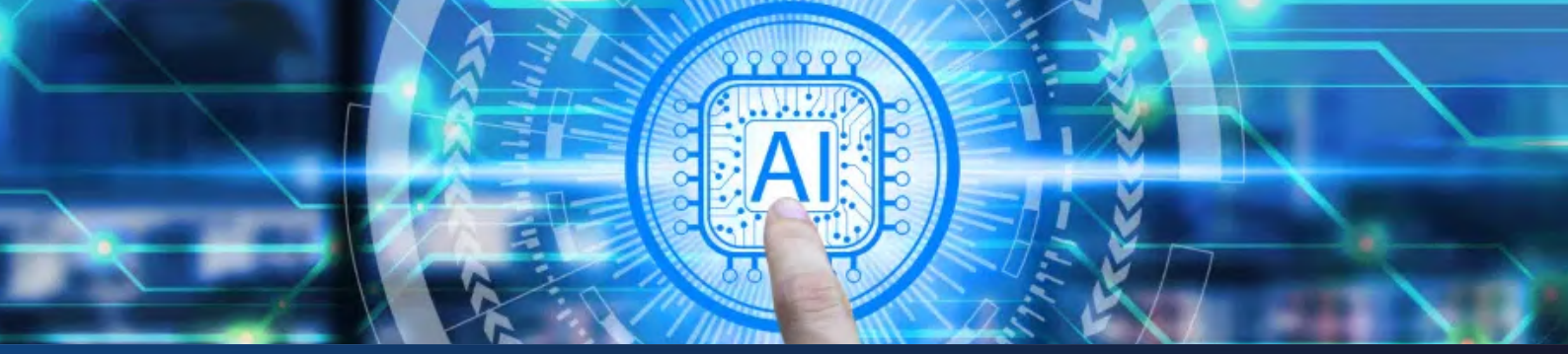
2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda 1 Aralık tarihi itibarıyla kabul edilerek yasalaşma sürecindeki önemli bir aşamayı geride bırakmıştır.

Bütçenin TBMM'ye sunulduğu dönemde yapmış olduğum kısa değerlendirmede ifade edildiği şekilde, 2026 bütçesi Orta Vadeli Program'ın (OVP) makro çerçevesiyle büyük ölçüde uyumlu görünse de enflasyonla mücadele hedefleriyle tam örtüşmeyen ve faiz harcamalarının baskın olduğu bir mali görünüm sunmaktadır.

Plan Bütçe Komisyonunda ele alındığı süre boyunca farklı kesimler tarafından bütçe büyüklüklerine dair çeşitli değerlendirmeler yapılmış olsa da bütçe dokümanları teknik yapıları gereği vatandaşların günlük gündeminde yeterince yer bulamamaktadır. Ancak bütçenin toplumsal ilgi düzeyinin düşüklüğü, mali sürdürülebilirlik ve enflasyon gibi kanallar üzerinden hane halkı üzerindeki doğrudan etkisini ortadan kaldırmamaktadır. Dahası, toplanacak vergilerin büyüklüğü ve bu vergilerin hangi kesimlerden tahsil edileceğine ilişkin çerçevenin bütçe kanunu ile belirleniyor olması, aslında vatandaşın kendi bütçesini doğrudan ilgilendiren bir durumdur.

Bütçeye gelir ve harcama dengesini rakamlara indirgemenin ötesinde daha geniş bir bakış açısıyla bakmak farklı kesimlerin ne şekilde etkilendiğini değerlendirme imkânı sağlayacaktır. Bu bağlamda 2026 bütçesini sadece mali büyüklükler üzerinden değil, aynı zamanda mali sürdürülebilirlik, enflasyonist etkiler ve yeniden dağıtım fonksiyonları açısından daha geniş bir perspektifle ele almak resmin bütünü görmek açısından yararlı olacaktır.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

DTÖ Raporu'nda yapay zekâ etkisi

TEPAV Ticaret Çalışmaları Merkezi Direktörü Bozkurt Aran, DTÖ'nün ekim ayında yayımladığı Küresel Ticaret Görünümü raporunu değerlendirerek Vietnam, Tayland ve Meksika gibi ülkelerden kaynaklanan yapay zekâ odaklı ürün talebinin küresel ticarete beklenmedik bir ivme yarattığını vurguladı.

Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) ekim ayında açıkladığı Küresel Ticaret Görünümü Raporu, küresel mal ticareti büyüme tahmininin 2025 yılı için %0,9'dan %2,4'e yükseldiğini ortaya koydu. TEPAV Ticaret Çalışmaları Merkezi Direktörü Bozkurt Aran, değerlendirme notunda raporun bulgularını aktararak söz konusu revizyonun arkasında yapay zekâ ile bağlantılı yarı iletken, bilgisayar ve telekom donanımlarına yönelik güçlü talebin bulunduğunu belirtti.

Aran, raporda DTÖ Genel Direktörü Okonjo-Iweala'nın değerlendirmelerine dayanarak küresel ticaretteki toparlanmayı açıklayan üç ana unsurun öne çıktığını belirtti. Buna göre şirketlerin olası tarife artışları öncesinde stoklarını artırması, yapay zekâ ile bağlantılı ürünlere yönelik talepte belirgin bir yükseliş yaşanması ve Güney-Güney ticaretinin yıllık yaklaşık %8 oranında büyümeyi sürdürmesi, 2025 yılına ilişkin ticaret görünümündeki yukarı yönlü revizyonun temel dinamiklerini oluşturuyor. Bu çerçevede, yapay zekânın küresel ticaret görünümünü doğrudan etkileyen yeni bir faktör haline geldiğinin altı çiziliyor.

Küresel ekonomi AI etrafında yeniden mi örgütleniyor?

Aran, değerlendirmesinde uluslararası yorumlara da yer vererek özellikle Vietnam, Tayland ve Meksika'nın yapay zekâ değer zincirinde hızla yükseldiğini; küresel ekonominin ise politik gelişmelerden bağımsız şekilde AI etrafında yeniden örgütlendiğine dair görüşlerin öne çıktığını aktardı.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Sudan sorunu: Suudi Arabistan ve BAE karşı karşıya

Değerlendirme Notu / Murat Orkun Selçuk

Bağımsızlığını kazandığı 1956'dan bu yana sürekli iç savaşlarla boğuşan Sudan'da, 2023'ten beri yeni bir iç savaş ve beraberinde getirdiği dram yaşanıyor. Bu kez savaşan taraflar Sudan Ordusu ve Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK); ancak her zamanki gibi yine zarar gören taraf zaten on yıllardır fakirlik ve çatışmalardan bitap düşmüş Sudan halkı. Çatışmaların başlamasından bu yana 150 bin kişinin öldüğü ve 12 milyon kişinin yerlerinden edildiği tahmin ediliyor. Buna ilave olarak 30 milyonun üstünde Sudanlı, BM kategorizasyonuna göre "şiddetli"den "felaket" seviyesine kadar olan kategorilerde açlık, güvenlik, sağlık ve suya erişim sorunları yaşıyor.

Çatışan tarafların her biri farklı aktörlerce destekleniyor. Her ne kadar açık bir şekilde olmasa da bölgede istikrara önem veren ve daha çok meşru aktörleri savunan Suudi Arabistan'ın Sudan Ordusunu desteklediği anlaşılırken Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) ise HDK'ye destek verdiği görülüyor. Halihazırda çatışmalarda taraflardan hiçbiri birbirine net bir üstünlük kurmuş değil. Sudan Ordusu daha ziyade ülkenin doğusunu elinde tutuyor; buna karşılık HDK batı bölümde daha fazla hakimiyet kurmuş durumda. Ateşkese yönelik yoğun çağrı ve baskılar sonunda HDK 24.11.2025'te tek taraflı olarak üç aylık ateşkes ilan ettiğini açıklamış olsa da Sudan Ordusu bunun sadece sözde bir ateşkes olduğunu ve HDK'nin saldırılarına devam ettiğini söyledi.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

G20 Zirvesi Güney Afrika'da yapıldı: İlk yirmi yıl sonunda bekleyen zorluklar

Değerlendirme Notu / M. Sait Akman

G20 Zirvesi, 22-23 Kasım 2025 tarihlerinde Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Johannesburg kentinde gerçekleştirildi. G20 tarihinde ilk kez Afrika kıtasında toplanan zirve ile G20'nin ilk yirmi yıllık dönemi de tamamlanmış oldu. Son dört yılda Küresel Güney ülkelerinin ev sahibi olarak gündemi büyük ölçüde şekillendirmeye çalıştıkları görülürken, gelecek yıl başkanlığı ABD'nin üstleneceği G20'nin Başkan Trump'ın politik yaklaşımları dikkate alındığında, ilginç gelişmelere sahne olması bekleniyor.

Bu yılki G20 Zirvesi ile Endonezya, Hindistan, Brezilya ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nin oluşturduğu Küresel Güney grubunun dört yıl süren art arda başkanlık dönemi de sona erdi. Jeopolitik kırılmaların, çatışmaların ve rekabetin uluslararası istikrarsızlığı derinleştirdiği bir konjonktürde Güney Afrika Cumhuriyeti başkanlığında yürütülen 2025 G20 süreci, Liderler Zirvesi'nde —katılımcı ülkelerce— kabul edilen bildirge ile tamamlanmış oldu.

G20'de dönem başkanlığını yürüten ülkenin gündeme ilişkin önceliklerinin bulunması beklenir. Bu yıl G20'nin tarihinde ilk defa Afrika'da düzenlenmesi ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nin G20 sürecini Afrika kıtasının sorunlarına parmak basmak için bir fırsat olarak görmesi, geçen bir yıl içinde ve bildirmede de öne çıktı. Elbette hiçbir dönem başkanı daha önceki dönemlerde belirlenen konulardan tamamen ayrı bir gündem oluşturmak gibi bir yol izlememekte ve küresel düzlemde iş birliği gerektiren konuları göz ardı etmemektedir. Bildirmede de geçmiş dönemlerde birçok alanda kabul edilen ilkelere, eylem planlarına, bildirmelere, mutabakatlara atıf yapılır. Tüm bu etkenlerin ışığında, Güney Afrika bu yılki G20'de "Dayanışma, Eşitlik ve Sürdürülebilirlik" ana teması altında dört temel önceliği gündemde tutmaya çalıştı.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Azerbaycan'ın Orta Asya istişare mekanizmasına katılımının jeopolitik ve ekonomik önemi

Değerlendirme Notu / Hilmi Demir

Azerbaycan, 16 Kasım 2025 tarihinde Taşkent'te düzenlenen 7. Orta Asya Devlet Başkanları İstişare Toplantısında bu formata tam üye olarak kabul edildi. Hazar Denizi'nin iki yakasındaki bu kurumsal bütünleşmenin, Sovyet sonrası "Orta Asya" tanımını nasıl "Genişletilmiş Orta Asya" kavramına dönüştürdüğünü ele almak önemli hale geldi. Bu yazıda; Azerbaycan'ın katılımının bölgesel güvenlik mimarisi, Türk dünyasının entegrasyonu ve Güney Kafkasya ile Orta Asya arasındaki lojistik bağlantısallık (Orta Koridor) üzerindeki etkileri tartışılmaktadır. Elde edilen bulgular, bu gelişmenin bölgeyi küresel güç rekabetinin nesnesi olmaktan çıkarıp kendi kaderini tayin eden stratejik bir özneye dönüştürdüğünü ortaya koymaktadır.

Sovyetler Birliği'nin dağılmasından bu yana Avrasya'nın kalbinde yer alan devletler, ulusal egemenliklerini pekiştirme ve bölgesel iş birliği mekanizmaları oluşturma arayışında olmuşlardır. Uzun yıllar boyunca dış güçlerin (Rusya, Çin, ABD) etkisi altında şekillenen bölgesel dinamikler, 2018 yılında başlatılan Orta Asya Devlet Başkanları İstişare Toplantıları ile yeni bir evreye girmiştir. Ancak, 16 Kasım 2025 tarihinde Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te düzenlenen 7. İstişare Toplantısı, bölgesel iş birliği tarihinde bir dönüm noktası teşkil etmektedir. Bu zirvede, coğrafi olarak Orta Asya tanımının dışında kalan Güney Kafkasya ülkesi Azerbaycan, oy birliğiyle tam üye olarak kabul edilmiştir (The Times of Central Asia, 2025, s. 1).

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Trump yönetiminin 2025 ulusal güvenlik stratejisi

Değerlendirme Notu / Tülin Daloğlu

Kasım 2025 tarihli Amerikan Ulusal Güvenlik Stratejisi (NSS), daha ilk cümlesinden itibaren alışılmış bir “devlet belgesi” tonundan çok, Başkan Donald J. Trump’ın kendine has abartılı diliyle açılıyor. Selefî Joe Biden’a gönderme yaparak dört yıl süren zayıflık, aşırılıkçılık ve ölümcül başarısızlıktan sonra tarihte hiçbir yönetimin bu kadar kısa sürede böylesine dramatik bir dönüşüm sağlamadığı ifade ediliyor. Trump’ın iletişim tarzına alışık olanlar için bu şaşırtıcı değil. Ancak bu belgenin yazımındaki abartılı dile ve Trump yönetiminden rahatsızlık duyan tarafların bu belgeyle ilgili görüşlerine odaklanacak olursak, sanki zamanın sadece ileriye doğru aktığı gerçeğini inkâr ediyormuşuz gibi, Amerika’daki asıl değişimi anlamayı ıskalayabiliriz. Bu nedenle bu belgeye yalnızca bir güvenlik perspektifi olarak değil, Trump yönetiminin dünyayı ve Amerika’nın yerini nasıl gördüğünü en çıplak biçimde anlatan siyasi bir metin olarak bakmak gerektiğini düşünüyorum. Zira Kasım 2028’deki başkanlık seçiminde Trump’ın yerine her kim gelirse gelsin, bu dört yılın ardından işbaşı yapacak ve zamanı, istese bile geri döndüremeyecek; Amerika’da ve dünyada yaşananları da olmamış sayamayacak. Bu hususu, belgeyi ele alış biçimimize rehberlik etmesi amacıyla özellikle vurgulamak isterim.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

2026 bütçesi reform ihtiyacını daha da görünür kıldı

TEPAV Merkez Direktörü H. Hakan Yılmaz tarafından yapılan 2026 Bütçe Değerlendirmesi, ekonomik programın yorgunluk sinyalleri verdiği bir dönemde bütçenin mali disiplin, reform ihtiyacı ve sosyal politika alanlarında artan risklere işaret ettiğini ortaya koydu. Çalışmaya göre, öngörülen yapısal tedbirlerin hayata geçirilmemesi halinde bütçe açığının GSYH'ye oranı %4'ün üzerine çıkabilir.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) Merkez Direktörü H. Hakan Yılmaz'ın hazırladığı "2026 Bütçe Değerlendirmesi: Reformları Beklerken" başlıklı çalışma, 2026 yılı bütçesinin mali denge açısından artan kırılganlıklar içerdiğini ortaya koydu. Değerlendirmede, bütçe açığının 2026 yılında GSYH'ye oranla %3,5 seviyesinde hedeflendiği ancak özellikle sosyal güvenlik sistemi, KİT'ler ve kamu yatırımlarına yönelik programlanan tedbirlerin kalıcı reformlarla desteklenmemesi halinde açığın %4,7'ye kadar yükselebileceği vurgulandı.

Deprem harcamaları hariç tutulduğunda dahi bütçede reel bir harcama genişlemesi yaşandığına dikkat çekilen çalışmada, harcamalar ve gelirlerin, ortalama enflasyon ve büyümenin üzerinde arttığına, bu durumun ise bütçe esnekliğinin giderek azalmasına yol açtığı belirtildi.

Faiz yükü bütçe üzerindeki baskıyı artırıyor

Değerlendirmede, 2026 yılının en önemli risk alanlarından birinin kamu borçlanmasında faiz ve kur kaynaklı piyasa riskleri olduğu kaydedildi. 2023'ten itibaren yeniden artış eğilimine giren faiz giderlerinin bütçe içindeki payı %14,5'e yükselirken vergilerden faize aktarılan payın da %20 seviyesine çıktığına dikkat çekilerek bu eğilimin, büyümeyi destekleyecek politikalar için gerekli mali alanı daralttığı ifade edildi.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

TEPAV, Türkiye'nin doğal gaz merkezi vizyonunu masaya yatırdı

TEPAV tarafından hazırlanan “Türkiye'nin Doğal Gaz Merkezi Vizyonu” başlıklı rapor, üç bölümlük bir değerlendirme serisi olarak yayımlanacak. Serinin ilk bölümünde, doğal gaz politikası tartışmalarının merkezindeki hub ve gaz merkezi kavramları arasındaki farklar ele alınarak Türkiye'nin enerji stratejisine ilişkin kavramsal çerçeve ortaya konuyor.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Türkiye'nin doğal gaz politikasını kapsamlı biçimde ele alan yeni bir rapor hazırladı. “Türkiye'nin Doğal Gaz Merkezi Vizyonu: Piyasa Yapısı, Stratejik Sınırlılıklar ve Küresel Riskler” başlıklı çalışma, Türkiye'nin doğal gaz piyasasının iç mimarisini, bölgesel enerji mimarisindeki konumunu ve küresel enerji rejiminde yaşanan dönüşümü birlikte değerlendirerek “gaz merkezi” hedefinin hangi koşullarda sürdürülebilir bir stratejiye dönüşebileceğini analiz ediyor.

TEPAV Enerji ve İklim Çalışmaları Merkezi tarafından hazırlanan rapor, analizlerin kapsamı ve derinliği nedeniyle üç bölümlük bir değerlendirme serisi olarak kurgulandı. Seri boyunca, kavramsal çerçeveden başlayarak Türkiye'nin iç piyasa gerçekliği ve dışsal riskler aşamalı biçimde ele alınacak; doğal gaz politikasına ilişkin bütünlüklü bir okuma sunulacak.

Serinin ilk bölümünde, Türkiye'de doğal gaz politikası tartışmalarının merkezinde yer alan hub ve gaz merkezi kavramları mercek altına alınıyor. Uluslararası enerji piyasalarında sıklıkla birbirinin yerine kullanılan bu iki kavramın, gerçekte farklı piyasa modellerine, yönetim anlayışlarına ve fiyat oluşum mekanizmalarına işaret ettiği vurgulanıyor.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Türkiye'nin doğal gaz piyasasında iç yapı ne söylüyor?

TEPAV tarafından hazırlanan “Türkiye'nin Doğal Gaz Merkezi Vizyonu” başlıklı raporun ikinci bölümü yayımlandı. Üç bölümlük değerlendirme serisinin bu bölümünde, Türkiye'nin doğal gaz piyasasının kurumsal yapısı, arz ve tedarik dinamikleri ile son yıllarda hızlanan dönüşüm süreci ele alınıyor.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Türkiye'nin doğal gaz politikasını kapsamlı biçimde değerlendiren “Türkiye'nin Doğal Gaz Merkezi Vizyonu: Piyasa Yapısı, Stratejik Sınırlılıklar ve Küresel Riskler” başlıklı raporunun ikinci bölümünü kamuoyuyla paylaştı.

TEPAV Enerji ve İklim Çalışmaları Merkezi tarafından hazırlanan raporun bu bölümünde, gaz merkezi olma iddiasının Türkiye'nin iç piyasa gerçekliğiyle ne ölçüde örtüştüğü analiz edilirken BOTAŞ'ın ithalat, iletim, depolama ve fiyatlandırma üzerindeki belirleyici rolü, EPIAŞ bünyesindeki spot doğal gaz piyasasının performansı, LNG ve boru hattı gazının arz sepetindeki payları ile swap mekanizmaları ve ihracatın genişleyen kapsamı birlikte değerlendiriliyor.

Ayrıca 2020'de Karadeniz'de keşfedilen Sakarya Gaz Sahası ile yerli üretimde ilk kez ölçekli bir ivme yakalandığı, ancak bu üretimin hâlen toplam tüketimin sınırlı bir bölümünü karşıladığı vurgulanıyor.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Gaz Merkezi Açmazı: Türkiye'nin Vizyonu Küresel Rekabet ve İklim Sınırlarıyla Sınılanıyor

TEPAV tarafından hazırlanan “Türkiye’nin Doğal Gaz Merkezi Vizyonu” başlıklı raporun üçüncü bölümü yayımlandı. Üç bölümlük değerlendirme serisinin son bölümünde, Türkiye’nin gaz merkezi hedefi iklim politikaları, Avrupa Birliği’nin dönüşen enerji rejimi, Doğu Akdeniz’de artan rekabet ve küresel LNG piyasasındaki yapısal değişimler çerçevesinde ele alınıyor.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Türkiye’nin doğal gaz politikasını çok boyutlu biçimde inceleyen raporunun üçüncü bölümünü kamuoyuyla paylaştı. Bu bölüm, gaz merkezi iddiasının yalnızca fiziksel altyapı kapasitesiyle değil; giderek sertleşen küresel piyasa koşulları, bölgesel jeopolitik dönüşüm ve iklim politikalarıyla birlikte değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koyuyor.

TEPAV Enerji ve İklim Değişikliği Çalışmaları Merkezi tarafından hazırlanan çalışmada, enerji güvenliği kavramının geçirdiği dönüşüm ve Türkiye’nin resmi politika belgelerinde bu dönüşümün ne ölçüde karşılık bulduğu ele alınıyor. NDC 3.0 ve 2053 net sıfır hedefi bağlamında doğal gazın “geçiş yakıtı” niteliği tartışılırken gaz merkezi vizyonu ile emisyon azaltım hedefleri arasındaki potansiyel gerilime dikkat çekiliyor.

Raporda ayrıca AB’nin Hydrogen and Decarbonised Gas Market Package, REMIT II ve genişleyen Emisyon Ticaret Sistemi ile şekillenen yeni enerji rejiminin, Türkiye’nin AB gaz piyasalarına erişimi açısından yarattığı yapısal sınırlar değerlendiriliyor. Menşe doğrulaması, karbon ayak izi izleme ve piyasa şeffaflığı alanlarındaki uyum eksikliğinin, Türkiye’nin fiyat referansı üretme ve yeniden ihracat kapasitesini sınırladığı vurgulanıyor.

Çalışmanın öne çıkan başlıklarından biri de Doğu Akdeniz ve çevresinde şekillenen yeni koridor projeleri. IMEC, EastMed, EuroAsia ve EuroAfrica gibi girişimlerin, Türkiye’yi “zorunlu geçiş ülkesi” konumundan çıkararak alternatif güzergâhlar arasında değerlendirilen bir aktöre dönüştürdüğü tespitinde bulunuluyor. Bu gelişmenin, Türkiye’nin uzun süredir dayandığı transit ülke söylemini zayıflatığına işaret ediliyor.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Toptancı bir yaklaşımla ele alınan asgari ücret tartışmalarına hane odaklı yaklaşım geliştirmek: Asgari ücretin belirlenmesinde negatif gelir vergisi önerisi

Değerlendirme Notu / H. Hakan Yılmaz, Mehmet Ali Özyer

Bu notta, çalışan hanelerde asgari ücret ve yoksulluk arasındaki ilişkiden hareketle hane gelirini ücret temelli bir sosyal destek modeliyle yoksulluk sınırına yaklaştırmayı amaçlayan öneriler sunulmaktadır. Böylece devlet, derinleşen eşitsizlik ve yoksullukla mücadelede çalışan yoksul haneler için daha doğrudan sorumluluk üstlenmektedir.

Türkiye’de asgari ücret tartışmaları, hanenin farklılıklarından kaynaklı (hane büyüklüğü, çocuk sayısı ve yaş gruplarına dağılımı, eşin çalışıp çalışmaması, konut gibi yaşamsal maliyetlerde farklılaşma) yaşam maliyetlerini kavramaktan uzak bir şekilde ele alınmaktadır. Özellikle çocukların mevcut vergi sisteminde ücretlinin geçimlik maliyetlerinin hesaplanmasında dikkate alınmaması, 21. yüzyılın ilk çeyreği biterken kabul edilebilir değildir. Ülkemizde gelir üzerinden alınan vergi uygulamasında çalışmayan eşe ve çocuğa yönelik vergi teşvikinin kalktığını söyleyebiliriz. 2022 yılından itibaren asgari geçim indirimi uygulamasının kaldırılmasıyla gelir üzerinden alınan vergilerde çocuğa yönelik ayrımcı vergi uygulaması da efektif olarak sona ermiştir.

Vergilemede adalet ile etkinlik ilkeleri, kamu politikalarının oluşturulması sürecinde ödeme gücü ilkesi ve toplumsal refah kaybı tartışmalarıyla karşımıza çıkar. Kamu politikaları oluşturulurken bu iki unsur arasındaki dengenin ülkenin ekonomik ve sosyal öncelikleri çerçevesinde sağlanması önemlidir. Gelir eşitsizliğini azaltması öngörülerek gelir vergisi tarifesinin artan oranlı olarak uygulanması ve yoksulluğu azaltmada etkisinin olmaması, yoksul kesimlere negatif vergileme yoluyla gelir sağlama düşüncesini doğurmuştur.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Avustralya saldırısı ve IŞİD'in cihatçı dayanışma çağrısı

Değerlendirme Notu / Hilmi Demir

IŞİD'in alan hakimiyetini kaybetmesi, eleman teminindeki yaşadığı sıkıntılar, cihatçı hareketlerin bölgesel egemenlik yarışına dahil olması (Taliban, HTŞ ve Afrika'daki örneklerde olduğu gibi) ve Gazze'de İsrail'in vahşeti, radikalizmin şeklini değiştirdi. Son Avustralya eylemi de gösterdi ki saldırı doğrudan IŞİD hücreleri tarafından yapılmadı. Bireysel bir radikalleşme örneği olarak kayıtlara geçti.

Uzun zamandır hem Batı'daki saldırılar hem de en son İzmir'deki saldırı da dahil olmak üzere birçok eylem doğrudan IŞİD hücreleri tarafından organize edilmiyor. Bildiğimiz örgütlü, planlı, ülke içindeki hiyerarşilere bağlı eylemler, yerini daha bireysel eylemlere bıraktı. IŞİD artık güçlü, geniş ağlara sahip değil. Bu hem iyi hem de kötü. İyi çünkü artık eleman temininde sıkıntı çekiyor ve kaynakları kısıtlı; kötü çünkü artık beklemediğimiz, takibi daha zor eylemlerle karşılaşacağız demektir.

Merkezsiz Cihad

Bölge temelli bir halifelik kurma hedeflerinden vazgeçmek zorunda kalan örgüt, hayatta kalma şansını ve bölgesel yapılarının dayanıklılığını artırmak amacıyla kademeli olarak daha az hiyerarşik bir yapıya ve daha merkezi olmayan bir operasyonel modele geçmiştir. Bu değişimi yalnızca IŞİD'de gözlemlemedik, aynı zamanda El Kaide de Eymen ez-Zevahiri'nin öldürülmesi sonrası liderliğini açıklamazken daha gevşek bir yapıya geçti. Afrika'da JNIM, Eş-Şebab gibi örgütler, alan hakimiyetini genişletip bölgesel egemenlik yarışına katılırken el Kaide Gazze'deki ağır tablo sonrası daha küresel eylemlere dair çağrı yapmaya başladı. Söz gelimi, El Kaide'nin Arap Yarımadası koluna bağlı Al Malahim Medya'nın süreli yayını olan Inspire dergisi 10. sayısında, Amerika ve Batı'daki Müslümanları "yalnız mücahid" saflarına katılmaya ve bireysel saldırılar düzenlemeye çağırmaktadır. Bu tür eylemlerin sınır tanımayan bireysel bir farz (farz-ı ayın) olduğu iddia edilmektedir. Ayrıca saldırganlara eylemlerini kafa kamerasıyla kaydetmeleri, canlı yayınlamaları ve eylemden önce medya kuruluşlarıyla veya polis merkezleriyle iletişime geçerek mesajlarını duyurmaları öğütlenmektedir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Ahtapotun kolları: İran'ın çatırdayan sistemi

Değerlendirme Notu / Murat Orkun Selçuk

Yaklaşık otuz yıldır Ortadoğu ile ilgili yapılan analizlerde zaman zaman kullanılan bir metafor vardır: İran bir ahtapota benzer ve kolları çok güçlüdür; kollarını kesmeden başına ulaşmanız mümkün olmaz. İran, bu kollar vasıtasıyla gücünü ve nüfuzunu sınırlarının çok ötesine yansıtırken ABD ve İsrail gibi önemli düşmanlarıyla direkt çatışma riskini de azaltır.

Birkaç yıldır söz konusu benzetmedeki unsurlarla ilgili daha önce görülmemiş gelişmeler oluyor. Son yaşananlar, artık kolların kesildiğini ve sıranın gövdeye geldiğini mi gösteriyor? Yoksa kollar tamamen koparılmasa bile aldıkları hasarın gövdeyi zayıflattığı; zayıflayan gövdenin de kolları besleyemez hâle gelerek sistemi yok oluşa sürüklediği bir kısır döngünün başlangıcında mıyız?

Son yaşananlar, artık kolların kesildiğini ve sıranın gövdeye geldiğini mi gösteriyor? Yoksa kollar tamamen koparılmasa bile aldıkları hasarın gövdeyi zayıflattığı; zayıflayan gövdenin de kolları besleyemez hale gelerek sistemi yok oluşa sürüklediği bir kısır döngünün başlangıcında mıyız? Peki, İran bilim insanlarının “evrim mucizesi” olarak tanımladığı, koşullara uyum yeteneğiyle bilinen gerçek bir ahtapot gibi hayatta kalmayı başarabilir mi?

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Dijitalleşme ve rekabet baskısı altındaki günümüz ekonomilerinde mesleki eğitim

Değerlendirme Notu / Ömer Açıkgöz

Toplumun gelişmesi, kalkınması ve uluslararası rekabette her alanda üstünlük sağlaması, ancak nitelikli beşerî sermayenin güçlendirilmesi ile sosyal ve ekonomik refah seviyesinin dengeli ve istikrarlı bir şekilde artırılmasıyla mümkündür. İçinde bulunduğumuz yüzyılın iki belirgin vasıflarından biri iş ve işlemlerin dijitalleşmesi, diğeri ise her alanda rekabetin daha da artmasıdır. Uluslararası ticarete ve ülkelerin ekonomik kalkınmasında rekabet üstünlüğüne etki eden iki temel faktör ön plana çıkmaktadır: İlki nitelikli ve verimli iş gücü, ikincisi ise her bir sektörde yapılan araştırma, geliştirme ve inovasyon çalışmalarıdır. İş gücünün bilgi, beceri ve tutum açısından donanımlı olması, üretim süreçlerinde maliyetleri düşürürken ürün ve hizmet kalitesini artırır. Bu seviyeye ulaşmanın yolu ise güçlü örgün ve yaygın bir mesleki eğitim sisteminden geçer.

İnsan hayatı, yerine getirilmesi gereken işler ve bu işlere ait sorunlarla doludur. Elzem işler ve görevler iyi ve doğru yapıldıkça toplum gelişir ve kalkınır; aksi halde çözülmeyen sorunlar çatışma ve mutsuzluklara yol açar. İşlerin kısa sürede yapılması ve sorunların nitelikli çözümü ancak ehliyetli meslek adamlarının oluşturduğu beşleri sermaye eliyle mümkündür.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Merih Celasun'a Saygı Günü'nde yönetim biçimleri ve ekonomik performans tartışıldı

TEPAV'da düzenlenen Merih Celasun'a Saygı Günü kapsamında gerçekleştirilen etkinlikte, yönetim biçimleri ile ekonomik performans arasındaki ilişki kurumsal denge, yönetim mekanizmaları ve Türkiye deneyimi üzerinden çok boyutlu bir perspektifle değerlendirildi.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından 2010 yılından bu yana düzenlenen Merih Celasun'a Saygı Günü, bu yıl 16 Aralık 2025 Salı günü TEPAV'da; iktisat, hukuk ve kamu politikaları alanlarından akademisyenler ile kamu, düşünce kuruluşları ve sivil toplum temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Etkinlikte, Prof. Dr. Merih Celasun'un akademik mirası ve Türkiye'de iktisat politikalarına katkıları ele alınırken bu yılın Merih Celasun'u Anma Dersi "Yönetim Biçimleri Ekonomik Performansı Belirler mi?" başlığıyla düzenlendi.

Etkinliğin açılış konuşmalarını TOBB ETÜ İktisat Bölümü Öğretim Üyesi ve SPM Direktörü Prof. Dr. Serdar Sayan ile Esin Celasun yaptı. Açılıшта, Prof. Dr. Merih Celasun'un iktisadi meselelere tek boyutlu yaklaşımlardan uzak, analitik ve çok boyutlu bir perspektifle yaklaşmasının hem akademi dünyasında hem de yetiştirdiği öğrenciler üzerinde kalıcı bir etki bıraktığı vurgulandı. Prof. Dr. Sayan, Celasun'un farklı boyutları birlikte ele alan yaklaşımının birçok iktisatçının düşünme biçimini şekillendirdiğini ifade etti.

Merih Celasun'u Anma Dersi: Yönetim biçimleri ve ekonomik performans

Bu yılın Merih Celasun'u Anma Dersi, King's College London Finans Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gülçin Özkan tarafından verildi. Özkan konuşmasında, başkanlık ve parlamenter sistemler ile ekonomik performans arasındaki ilişkiyi karşılaştırmalı veriler üzerinden ele aldı. Sunumda; insani gelişmişlik, gelir düzeyi, enflasyon, gelir dağılımı ve kurumsal kalite gibi göstergeler çerçevesinde hükümet sistemlerinin ekonomik sonuçlara etkisi tartışıldı.

Özkan, hükümet sistemlerinin ekonomik performansı tek başına ve doğrudan açıklamak için yeterli olmadığını; bu ilişkinin büyük ölçüde kurumsal yapıların niteliği üzerinden şekillendiğini vurguladı. Parlamenter sistemlerde kurumların daha dengeli ve denetlenebilir olmasının ekonomik istikrar ve performans açısından önemli sonuçlar doğurduğuna dikkat çekti.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

CACCI Toplantısında “Değişen Teknoloji Ortamında Asya-Pasifik’te Rekabet ve İş birliği Modelleri” Tartışıldı

Asya-Pasifik bölgesinin teknoloji rekabetindeki dönüşümü ve CACCI ülkeleri için önerilen iş birliği modelleri toplantıda detaylı şekilde ele alındı.

Asya-Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) iş birliğinde düzenlenen “Değişen Teknoloji Ortamında Asya-Pasifik’te Rekabet ve İş birliği” başlıklı toplantı 2 Aralık 2025 tarihinde, çevrim içi olarak gerçekleştirildi.

CACCI Genel Direktör Yardımcısı Mig Moreno’nun moderasyonu ile yürütülen webinarda, TEPAV tarafından hazırlanan “Değişen Teknoloji Ortamında Asya-Pasifik’te Rekabet ve İş birliği” başlıklı rapor sunuldu. TEPAV Kurucu Direktörü Güven Sak ve İnovasyon Çalışmaları Program Direktörü Selin Arslanhan tarafından yapılan sunumda, küresel teknoloji rekabetinde Asya-Pasifik bölgesinin değişen konumu, bölgede üretim ve ticaret ilişkilerinin dönüşümü ve kritik teknolojiler odağında iş birliği fırsatları ele alındı.

Güven Sak, CACCI’nin heterojen yapısının doğru politika araçları ve iş birliği modelleriyle stratejik bir avantaja dönüştürülebileceğini vurguladı. Selin Arslanhan ise, rekabet gücünün artık yalnızca yüksek teknoloji ihracatıyla değil, kritik teknoloji alanlarında bölgesel ekosistemlerin güçlendirilmesiyle sağlanabileceğini ifade etti.

Toplantıda, küresel teknoloji ekosisteminde ve kritik teknoloji alanlarında CACCI ülkelerinin konumlarını karşılaştırmalı tartışan TEPAV analizlerinin paylaşılmasını takiben, bölgesel iş birliğine yönelik hazırlanan politika önerileri sunuldu. CACCI Stratejik Öngörü İttifakı’nın kurulması, kritik teknolojilerde ortak Ar-Ge platformları ve CACCI Teknoloji Yatırım Fonu oluşturulması ile regülasyon süreçlerinin uyumlaştırılmasının, bölgesel teknoloji ekosistemini bütüncül biçimde güçlendirecek öncelikli adımlar olduğu vurgulandı.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Kritik teknolojilerde rekabet gücü, yüksek teknolojili ihracattan fazlasını gerektiriyor

Küresel teknoloji yarışı, artık yalnızca ekonomik büyümenin değil, aynı zamanda jeopolitik gücün de belirleyici unsurlarından biri haline geldi. TEPAV’ın kritik teknolojilere yönelik analizleri, teknoloji ekosistemlerinin heterojen yapısına dikkat çekerken, yüksek teknolojili ihracat rakamlarının tek başına “teknolojik egemenlik” anlamına gelmediğini ortaya koyuyor.

Küresel ekonomi köklü bir dönüşüm sürecinden geçerken, sanayi politikaları ulusal güvenlik eksenli jeoekonomik bir çerçeveye yeniden ön plana çıkıyor. ABD, Çin ve Avrupa Birliği; teknoloji güvenliği, tedarik zinciri dayanıklılığı ve teknolojik egemenlik hedeflerini merkezine alan politikalar geliştiriyor. COVID-19 pandemisi küresel tedarik zincirlerinin kırılganlığını görünür kılmış olsa da, bu dönüşümün asıl itici gücü Çin’in kritik teknolojilerde hızla yükselmesi oldu.

TOBB iş birliğiyle, TEPAV’ın Asya-Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI) için hazırladığı rapor, küresel tabloyu yalnızca ihracat verileri üzerinden değil; kritik teknolojilerde bilimsel performans ve endüstriyel kapasite göstergelerini birlikte ele alarak değerlendiriyor. Çalışmada, ülkelerin ve bölgelerin her bir kritik teknoloji alanında küresel liderlere olan mesafesi ölçülüyor.

Raporda ele alınan dört kritik teknoloji alanı; ekonomik değerlerinin yanı sıra jeopolitik güç ve ulusal güvenlik açısından belirleyici nitelikleriyle öne çıkıyor: yapay zeka, gelişmiş haberleşme ve iletişim teknolojileri, biyoteknoloji ve enerji teknolojileri.

Yüksek teknoloji ihracatı teknolojik egemenliği garanti etmiyor

Analizler, teknolojik egemenliğin yalnızca yüksek teknoloji ihracatıyla ölçülemeyeceğini; Çin ve son yıllarda ihracatı hızla artan Vietnam gibi ülkeler üzerinden somut biçimde ortaya koyuyor. Çin, yüksek teknoloji ticaretine yönelik bağımlılık endişelerine rağmen, özellikle ABD’ye kıyasla bazı alanlarda hâlâ geride kalıyor. Vietnam örneğinde ise yabancı yatırımlarla artan ihracat, yerli bilimsel ve teknolojik kapasiteyle desteklenmediği için yapısal bir bağımlılık riski yaratıyor.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

ODAK KENTLEŞME NOKTASI

Odak Noktası: Ankara'daki trafik sorununun çözümü ne?

Odak Noktası podcast serisinin üçüncü bölümüne TEPAV Mekânsal Araştırmalar Merkezi Direktörü Doç. Dr. Burak Büyükcivelek ile TEPAV Politika Analisti Sercan Sevgili konuk oldu. Programda Ankara'nın giderek ağırlaşan trafik sorununu ortaya çıkaran dinamikler ele alındı.

TEPAV'ın podcast serisi Odak Noktası, üçüncü bölümüyle dinleyicilerle buluştu. TEPAV Enerji ve İklim Değişikliği Çalışmaları Merkezi Direktörü Dr. Mühdan Sağlam tarafından hazırlanıp sunulan bölümün konukları, TEPAV Mekânsal Araştırmalar Merkezi Direktörü Doç. Dr. Burak Büyükcivelek ile TEPAV Politika Analisti Sercan Sevgili oldu. Programda, Ankara'nın son yıllarda giderek ağırlaşan trafik sorununun altında yatan dinamikler tüm yönleriyle ele alındı.

Büyükcivelek ve Sevgili, başkentte trafiği derinleştiren temel unsurları; mekânsal gelişim biçimi, iş-konut dağılımındaki yapısal dengesizlikler, nüfus artışı ve yükselen araç sahipliği, toplu ulaşım erişiminde yaşanan güçlükler ve deprem sonrası büyüyen iç göç etkisi üzerinden değerlendirdi. Tartışmada ayrıca, Sercan Sevgili ve Yağmur Celep tarafından kaleme alınan "Ankara'da nereden çıktı bu trafik?" başlıklı TEPAV değerlendirme notunun bulgularına da sık sık atıf yapıldı. Podcastin tamamına buradan ulaşabilirsiniz.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Podcastin tamamına buradan ulaşabilirsiniz.

ODAK ENERJİ NOKTASI

“Hub olmak slogan mı, strateji mi?” Gaz tartışması Odak Noktası’nda

TEPAV Enerji ve İklim Değişikliği Çalışmaları Merkezi Direktörü Dr. Mühdan Sağlam’ın hazırlayıp sunduğu Odak Noktası podcast serisinin yeni bölümünde, doğal gaz uzmanı Dr. Sohbet Karbuz konuk oldu. Programda Türkiye’nin doğal gaz politikası, “gaz hubı” olma hedefi, LNG anlaşmaları ve Rus gazına bağımlılık başlıkları ele alındı.

TEPAV’ın podcast serisi Odak Noktası’nın yeni bölümü yayımlandı. Serinin bu bölümünde, Akdeniz Ülkeleri Enerji Şirketleri Birliği (OME) Hidrokarbonlar Direktörü Dr. Sohbet Karbuz’un katılımıyla Türkiye’nin doğal gaz stratejisi kapsamlı biçimde değerlendirildi.

Programda, Türkiye’nin sıkça dile getirilen “gaz hubı” olma hedefinin ne anlama geldiği, bu hedefin hangi ekonomik ve kurumsal koşullar altında mümkün olabileceği ve mevcut piyasa yapısının bu iddiayı ne ölçüde desteklediği tartışıldı. Boru hattı sözleşmelerinin yapısı, fiyat oluşum mekanizmaları, piyasa derinliği ve şeffaflık gibi unsurlar, hub tartışmasının temel belirleyicileri olarak öne çıktı.

Podcastte ayrıca, Türkiye’nin Rus gazına bağımlılığını azaltma yönündeki söylemleri, son dönemde artan LNG ithalatı ve özellikle ABD ile yapılan LNG anlaşmaları masaya yatırıldı. Bu adımların kalıcı bir yapısal dönüşüme mi işaret ettiği, yoksa pazarlık gücünü artırmaya yönelik geçici hamleler mi olduğu Dr. Karbuz’un değerlendirmeleriyle ele alındı.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Podcastin tamamına buradan ulaşabilirsiniz.

TEGE kasım ayında %1,14 arttı

TEPAV'ın Kasım 2025 dönemi için yayımladığı TEPAV Gıda Fiyat Endeksi'ne (TEGE) göre aylık gıda enflasyonu %1,14 olarak gerçekleşti. Dört ay sonra ilk kez aylık artış oranı yüzde 2'nin altına inerken en hızlı düşen ürünler karnabahar, balık ve kıvırcık oldu. En yüksek artış ise sakatatta görüldü.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Kasım 2025 dönemine ilişkin Gıda Fiyat Endeksi (TEGE) verilerini açıkladı. Buna göre, gıda fiyatları Kasım 2025'te aylık bazda %1,14 artış gösterdi. Böylece aylık gıda enflasyonu, son dört aydır süren yüksek seyrin ardından tekrar yüzde 2'nin altına gerilemiş oldu. Aynı dönemde TÜRK-İŞ mutfak enflasyonu %4,98 olarak ölçüldü.

Kasım ayında taze meyve ve sebze grubunda fiyatı en fazla düşen ürünler karnabahar, kıvırcık ve patates oldu. Bu kategoride maydanoz, kuru soğan ve domates ise dikkat çeken artışlar kaydetti.

Taze meyve ve sebze dışındaki ürünlerde ise en yüksek artış sakatat, fındık ezmesi ve konservelede görüldü. Buna karşılık balık, mayonez ve tavuk eti fiyatlarında gerileme yaşandı.

Kasım 2025 itibarıyla yıllık gıda enflasyonu TEGE ile %29,4 TÜRK-İŞ mutfak enflasyonu ile %45 olarak hesaplandı.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

2025'in üçüncü çeyreğinde doğrudan yabancı yatırımlar artışta

TEPAV Doğrudan Yatırımlar Bülteni'ne göre, 2025 yılının üçüncü çeyreğinde Türkiye'ye giren doğrudan yabancı yatırım (DYY) 5,0 milyar dolar olurken çıkışlar 2,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Net girişler yıllık bazda artış gösterirken yatırımların sektör ve ülke dağılımında belirgin kaymalar, yabancılara konut satışlarında ise sert düşüşler dikkat çekti.

TEPAV Doğrudan Yatırımlar Bülteni – 2025/III sayısı yayımlandı. Buna göre, 2025 yılı üçüncü çeyreğinde Türkiye'ye giren doğrudan yabancı yatırım (DYY) 5,0 milyar dolar, yurt dışına yapılan doğrudan yatırım çıkışları ise 2,7 milyar dolar olarak kaydedildi. Böylece net girişler 2,4 milyar dolar ile geçen yılın aynı döneminin üzerinde gerçekleşti. Gayrimenkul kaynaklı girişler hariç tutulduğunda doğrudan yatırım kaynaklı sermaye hareketleri net 1,6 milyar dolara karşılık geliyor.

Yabancıların konut alımları sert düştü

Bültende dikkat çeken bir diğer başlık, yabancılara konut satışındaki gerileme oldu. 2025'in üçüncü çeyreğinde yabancılara konut satışı yüzde 42,4 düşüşle 10.710 adede geriledi. Satışların yüzde 38,5'i İstanbul'da, yüzde 35,5'i ise Antalya'da gerçekleşti. Rusya, İran ve Ukrayna vatandaşları konut alan yabancılar arasında ilk üç sırada yer aldı.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

TEPAV Para Politikası Çalışma Grubu'ndan TCMB'ye: "Ya olduğun gibi görün ya da görüldüğün gibi ol"

TEPAV Para Politikası Çalışma Grubu, Aralık 2025 tarihli değerlendirme notunda, para politikasında güven ve öngörülebilirliğin sağlanabilmesi için enflasyon hedefi ile politika faizi arasındaki uyumun açık biçimde ortaya konulması gerektiğini vurguladı. 2026 hedefi korunacaksa faizlerin sabit tutulması, hedef güncellenecekse 200 baz puanlık indirim yapılması çağrısında bulundu.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), 24'üncü Para Politikası Değerlendirme Notu'nu yayımladı. Notta, mevcut enflasyon görünümü, beklentiler ve Merkez Bankasının uygulamaları birlikte ele alınarak para politikasında hedef-araç uyumunun netleştirilmesinin kritik önemde olduğu vurgulandı.

Enflasyon yüksek, beklentiler kopmuş durumda

Değerlendirme notunda, Türkiye'nin Ekim 2025 itibarıyla aylık yüzde 2,55'lik tüketici enflasyonu ile G20 ülkeleri arasında ilk sırada yer aldığı; yıllık enflasyonda ise Arjantin'i geride bırakarak OECD ülkeleri içinde en yüksek enflasyona sahip ülke konumunu sürdürdüğü belirtildi.

Notta, enflasyon beklentilerinin çıpalamadığına özellikle dikkat çekilerek, 2026 yıl sonu için yüzde 16 olarak belirlenen resmi enflasyon hedefine karşın piyasa beklentisinin yüzde 23,2, reel sektörün Kasım 2026 için öngördüğü enflasyonun ise yüzde 35,7 düzeyinde oluşmasının, para politikasının güvenilirliğinin zayıfladığına işaret ettiği vurgulandı.

Değerlendirmede ayrıca, mart ayından bu yana yaşanan iç siyasi gelişmeler ile küresel ticarete artan korumacı eğilimlerin belirsizlikleri daha da yoğunlaştırdığı belirtilirken bu koşullar altında risk priminin kalıcı biçimde düşürülememesi hâlinde makroekonomik istikrarın sağlanamamasının giderek zorlaşacağına dikkat çekildi.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Eylül ayında giyim ve tekstildeki kayıtlı istihdam kaybı 116 bin

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından SGK sigortalı çalışan verileri temel alınarak hazırlanan İstihdam İzleme Bülteni'nin Eylül 2025 sayısı, emek yoğun sektörlerdeki daralmanın derinleştiğini ortaya koydu. Eylül ayında giyim ve tekstil başta olmak üzere birçok alt sektörde sigortalı istihdam gerilerken yalnızca giyim ve tekstil kaynaklı toplam istihdam kaybı 116 bin kişiyi aştı.

TEPAV tarafından SGK sigortalı çalışan verileri temel alınarak hazırlanan İstihdam İzleme Bülteni'nin Eylül 2025 sayısı yayımlandı. Buna göre, Eylül 2025 itibarıyla yıllık bazda 88 alt sektörün 37'sinde sigortalı ücretli çalışan sayısında düşüş yaşandı. İstihdam kayıplarının özellikle emek yoğun imalat sanayilerinde yoğunlaştığı görüldü.

Giyim ve tekstil en fazla istihdam kaybeden alanlar

Verilere göre, giyim eşyaları imalatı Eylül ayında 78.825 kişilik istihdam kaybıyla en fazla daralma yaşanan sektör oldu. Bu sektörde sigortalı çalışan sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11,8 azaldı.

Tekstil ürünleri imalatında ise 37.140, büro yönetimi ve büro destek faaliyetlerinde de 28.001 kişilik istihdam kaybı kaydedildi. Böylece yalnızca giyim ve tekstil kaynaklı toplam istihdam kaybı 116 bin kişiyi aştı.

İnşaat ve perakende istihdam artışını sürdürdü

İstihdam artışında ise bina inşaatı sektörü öne çıktı. Bu alanda sigortalı çalışan sayısı 145.070 kişi arttı.

Bina inşaatını 128.334 kişilik artışla perakende ticaret, 68.175 kişilik artışla yiyecek ve içecek hizmetleri, 49.089 kişilik artışla eğitim sektörü izledi.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Perakende güveni kasım ayında geriledi, satış fiyatı artış beklentisi zirveye çıktı

TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE), Kasım 2025'te aylık bazda 5,8 puan gerileyerek -7,2 puan seviyesine indi. Endeksteeki düşüşe karşın, perakendecilerin önümüzdeki üç aya ilişkin satış fiyatı artışı beklentisi yüzde 94,9'a yükselerek dikkat çekti.

TEPAV Perakende Güven Endeksi'nin (TEPE) 191. sayısı yayımlandı. Buna göre TEPE, Kasım 2025'te bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,8 puan artış gösterirken, bir önceki aya kıyasla 5,8 puanlık düşüş kaydetti. Endeksin aylık gerilemesinde, son üç aya ilişkin işlerin durumuna yönelik olumsuz değerlendirmeler ile önümüzdeki üç aya dair beklentilerdeki zayıflama belirleyici oldu. Mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olduğuna işaret eden değerlendirmeler de endeksi aşağı yönlü etkiledi.

Gelecek döneme ilişkin satış beklentileri aylık bazda geriledi

Önümüzdeki üç aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Kasım ayında 6,6 puan olarak hesaplandı. Buna göre satış beklentileri, bir önceki aya göre 2,6 puan azalırken, geçen yılın aynı ayına kıyasla 6,1 puan arttı. Katılımcıların büyük bölümü önümüzdeki dönemde işlerinde önemli bir değişiklik beklemezken, kötüleşme beklentileri ağırlıklı olarak ekonomik görünüm ve alım gücündeki zayıflamaya bağlandı.

İşlerin durumu geçen yıla göre daha olumsuz değerlendirildi

Geçen yılın aynı dönemine göre işlerin durumuna ilişkin değerlendirmeler Kasım 2025'te -70,8 puan seviyesine geriledi. Bu değer hem bir önceki aya hem de geçen yılın aynı ayına kıyasla belirgin bir kötüleşmeye işaret etti. Katılımcıların yüzde 80,6'sı işlerinde düşüş yaşandığını belirtirken, artış bildirenlerin oranı sınırlı kaldı.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Kasım enflasyonu ve faiz indirimleri

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

Enflasyon mu, faiz mi?

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

Reel kurla zenginleşmek

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

2025 ekonomi karnemiz ve 2026 yılına bakış

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

Yüksek büyüme ve gariplikler

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Vaktiyle uyarmayınca...

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Asgari ücret

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Salt para politikasıyla olmuyor ama herkes ona bakıyor

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Yılın son çeyreğinde üretim gelişmeleri

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Asgari ücrete destek: Maliye politikası manevra alanı geniş

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

2026'da ekonomimizde olası gelişmeler (1)

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

2026'da ekonomimizde olası gelişmeler (2)

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

2025'in temel sorunları 2026'da da bizimle olacak

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

IMEC değil, IMEC'ler ve hatta TRIPP

Güven Sak [Yazı için tıklayın](#)

Amerika tarifeyi indirirse, tekstil ve hazır giyime ne olur?

Güven Sak [Yazı için tıklayın](#)

Karbon Vergisi tam da Trump'a denk geldi

Güven Sak [Yazı için tıklayın](#)

Karadeniz'de Dönüşen Stratejik Mimari: Türkiye'nin Manevra Alanı

N. Murat Ersavcı [Yazı için tıklayın](#)